

# ΑΣΦ – οι κίνδυνοι ελλοχεύουν παντού!

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 30.08.2015 Брой: 8/2015



Τα Εξωτικά Εισβολικά Είδη (ΕΕΕ) αποτελούν ένα θέμα που προσελκύει ευρεία πολιτική, οικονομική και επαγγελματική προσοχή. Ο κόσμος είναι μάρτυρας ενός εξαιρετικού φυσικού φαινομένου – τη μαζική εισαγωγή (μεταφορά) εξωτικών εισαγωγικών ειδών (ζιζάνια, επιβλαβή οργανισμοί, παθογόνους παράγοντες). Οι λόγοι για αυτή τη παγκόσμια κίνηση με αναβιώσασα επιθετικότητα είναι κατά κύριο λόγο δύο. Από τη μία πλευρά – η ελεύθερη μετακίνηση αγαθών και ανθρώπων, και από την άλλη, η αλλαγή του πλανητικού κλίματος. Αυτός ο μεγάλης κλίμακας μετασχηματισμός, η αυξημένη ένταση, η ισχυρή δυναμική, η ριζικοποίηση και η προκλητικότητα στην παρουσία των ΕΕΕ ορίζονται ως μία από τις κύριες παγκόσμιες απειλές τόσο για τη βιοποικιλότητα στα οικοσυστήματα όσο και για τη γεωργία, τη δασοκομία, την οικολογία και την ανθρώπινη υγεία.

Η Ευρώπη είναι μία από τις πιο ευαίσθητες περιοχές, όπου η άνευ προηγουμένου εισβολή εξωτικών ειδών ενεργοποιείται συνεχώς και κερδίζει ταχύτητα. Είναι άραγε κάποια έκπληξη τότε ότι αυτή η πολύπλευρη εισβολή, αυτό το τεστ στρες, αυτό σε πολλές περιπτώσεις παράξενο μοντέλο συμπεριφοράς παράγει φόβους; Οι φόβοι είναι απόλυτα δικαιολογημένοι και εγείρουν πολλά ερωτήματα. Έχει ο κόσμος το απαραίτητο επίπεδο ικανότητας για να αντιμετωπίσει αυτή την πραγματική απειλή για την ύπαρξή του; Έχει ο κόσμος την πολιτική βούληση και τους οικονομικούς πόρους για να λύσει αυτή τη θανατηφόρα πρόκληση; Και τελικά: ποιες είναι οι πιθανότητες επιτυχίας απέναντι στον τρομακτικό κίνδυνο;

Εάν εστιάσουμε την προσοχή μας στην ενωμένη Ευρώπη, της οποίας είναι μέρος και η Βουλγαρία, θα δούμε ότι η ΕΕ δεν βρίσκεται σε θέση αναμονής· η ΕΕ προσεγγίζει το επίκαιρο θέμα με δέσμευση και επενδύει ισχυρό πολιτικό, οικονομικό και επιστημονικό δυναμικό για να πολεμήσει τον μεγάλο κίνδυνο. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2015, του οποίου τα χαρακτηριστικά γεννούν ανθεκτικότητα, πολυλειτουργικότητα, ξεκλειδώνουν δημιουργικότητα και κίνητρο και συσσωρεύουν νέα ενέργεια. Το έγγραφο ρυθμίζει τρεις τύπους δράσεων: πρόληψη, έγκαιρη ανίχνευση και ταχεία εξάλειψη, και έλεγχο. Η στρατηγική προβλέπει τη σύνταξη μιας Λίστας προτεραιότητας εξωτικών ειδών. Εκτός από τα γνωστά επιβλαβή οργανισμούς που είναι επίσης διαδεδομένοι στη χώρα μας – Κολοράντο της πατάτας, αφίδα του βαμβακιού, λευκή μύγα του καπνού, σκορόπιδα της ιπποκαστανιάς, ιαπωνικό κνοτweed, κ.λπ., είναι ιδιαίτερα σημαντικό να γνωρίζουμε ποια είναι τα νέα εξωτικά είδη. Ένα σημείο κλειδί σε αυτήν τη θεσμική μηχανική είναι ότι ορίζει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των σχετικών διοικητικών θεσμών και βασικών κλάδων, καθώς και τους τρόπους για την αποτελεσματική ενημέρωση του κοινού.

Σε αυτή την περίπτωση, πρέπει να σημειωθεί συγκεκριμένα ότι η επιθετικότητα των ΕΕΕ, των οποίων οι μεταμορφώσεις, η υπερακτικότητα και η αναπαραγωγή σηματοδοτούν προηγουμένως άγνωστες μορφές και αξίες, αποτελεί πραγματική βάση για την εμφάνιση νέων φυτοϋγειονομικών κινδύνων για την υγεία των φυτών.

Οι κύριες προϋποθέσεις για την αύξηση των φυτοϋγειονομικών κινδύνων είναι οι συνεχείς αλλαγές στα επιβλαβή οργανισμούς, τους φορείς μεταφοράς, τα φυτά και τις σχέσεις μεταξύ τους. Από αυτή την άποψη, η παρακολούθηση είναι καθοριστικής σημασίας για την ακρίβεια στη διαμόρφωση εννοιών, στρατηγικών και μορφότυπων για μια επιτυχημένη επίθεση κατά των ΕΕΕ.

\* \* \*

Ο αγώνας κατά της εισβολής των ΕΕΕ είναι μια αποστολή για τη σωτηρία της ζωής του πλανήτη. Εάν στρέψουμε το βλέμμα μας στη χώρα μας, θα δούμε ότι οι υπεύθυνες υπηρεσίες (Βουλγαρικός Οργανισμός Ασφάλειας Τροφίμων, Διεύθυνση Προστασίας Φυτών, Εκτελεστική Υπηρεσία Περιβάλλοντος, καθώς και οι επιστημονικές μονάδες) εργάζονται για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού. Αυτό είναι αξιόπαινο και ενθαρρυντικό, αλλά ας μην ξεχνάμε – κάθε στρατηγική έννοια απαιτεί μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, συντονισμό μεταξύ των επιμέρους

μονάδων και σιδηρά πειθαρχία. Οι ανωτέρας βίας περιστάσεις που οι ΕΕΕ «δημιουργούν» ασταμάτητα μπορούν να ανατρέψουν οποιαδήποτε έννοια. Ο Κανονισμός της ΕΕ είναι μια βασική παράμετρος, η εθνική στρατηγική με ταυτόσημο όραμα είναι ο κινητήρας, η μακροπρόθεσμη και οξυδερκής πολιτική για επιτυχία σε αυτό το εξαιρετικά πολύπλοκο και εκρηκτικό περιβάλλον.